

Anmeldelse

Ved mor godt, jeg er dement?
Af Karen Zubari/mellemgaard 2017.

Bogen, der varmt anbefales, beskriver bl.a. de vanskelige dilemmaer pårørende kan stå i, når en man holder af, har brug for hjælp.

Forfatterens søster udvikler i en alt for tidlig alder demens. Søsterens ægtefælle (der selv lider af alkoholisme) afviser enhver hjælp til at passe og drage omsorg for hustruen. Når hjælp tilbydes reagerer såvel den demensramte søster, som ægtefællen med klar afvisning og fornægtelse.

Forfatteren nærmest sniger sig ind på ægteparret, vinder deres tillid og kommer gradvist tættere på, men aldrig så tæt at egentlig hjælp accepteres. Blicher hjælpen for åbenlyst er afvisningen øjeblikkelig. Forfatteren gennemlever en dyb sorg over at bevidne søsterens (og ægtefællens) miserable liv, uden at kunne påvirke situationen gunstigt. Hun opgiver at yde den hjælp, der er nødvendig, for dog fortsat at blive lukket ind i hjemmet og yde kærlighed, forståelse, opmuntring og en snert af hygge.

Det rejser for mig spørgsmålet: Hvem ejer egentlig den syge – når sker om omsorgssvigt? Er det nærmeste pårørende (ægtefællen), næstnærmeste – her søsteren eller velfærdssystemet? Forfatteren søger rådgivning hos en jurist, der understreger: 'Ønsker din søster ikke hjælp, er der intet du kan gøre!' Da 'systemet' ikke kan gribe ind, allierer forfatteren sig med søsterens nabo, som lover at ringe, hvis noget synes forkert, hvilket bliver søsterens redning, idet manden falder død om og søsteren i dagevis går forvildet rundt og spørger efter ham.

Et andet dilemma er den kollektive accept i familien af, at dén der handler på det ubærlige, - her forfatteren en søster blandt en større søskendeflok - får af den øvrige familie det fulde ansvar for søsteren og må tage bestik af, hvad de øvrige pårørende kan magte at høre og forholde sig til for at få dem til at deltage: 'Det kræver intuition og menneskekendskab at finde den rette balance, så alle i familien kan stå distancen og komme styrket ud af prøvelserne, den dag den syge kun er et minde!.

Den primære pårørende, forfatteren selv, opgiver for en tid sit eget liv og tilpasser dette den syge søsters præmisser. I perioden fra ægtefællen dør og den demensramte lillesøster indlægges og efter noget tovtrækkeri frem og tilbage efter ca. 5 måneder får en permanent plejebolig, tilretter forfatteren og dennes mand deres liv og daglige gøremål og laden efter søsterens behov for besøg, praktisk hjælp og egentlig pleje. Fx både bader og soignerer hun søsteren, idet hospitalsafdelingen er baseret på, at patienterne selv klarer dette! Hun vasker søsterens tøj, sørger for at søsteren kommer til tandlægen og meget, meget mere.

Kærlighed er et gennemgående tema i den stemning der omkranser relationen mellem søstre. Her trækkes på mindelser fra en god relation i barndommen og søsterens livskvalitet øges betragteligt gennem den tryghed og tillid tilknytningen til sin ældre søster skaber.

Der peges med mange stærke eksempler på, at kvalitet i plejetilbuddet hænger uløseligt sammen med den pårørendes psykologiske sans og kommunikative evner, hvorfor det udløser dyb taknemmelighed i den pårørende, når søsteren trives og har det godt. 'Et godt liv for den syge gør det muligt for pårørende at holde til det i længden'.

En beretning, der bliver siddende i kroppen, længe efter sidste punktum er læst!

Hanne Gullestrup